

ZEMLJINO KROŽENJE OKOLI SONCA

UVODNO PONAVLJANJE IN UTRJEVANJE ZNANJA

Pozdravljen/-a, prejšnji teden si sam/-a odkrival/-a značilnosti vrtenja Zemlje in posledice, ki jih zaznavamo na Zemljinem površju. Zdaj že:

- znaš opisati in razložiti gibanje Zemlje okoli svoje osi (*en obrat opravi v 24 urah ali enem dnevu, vrti se od zahoda proti vzhodu, Zemljina os je nagnjena za $23,5^\circ$*),
- znaš naštet in opisati posledice vrtenja (*menjava dneva in noči*),
- veš, zakaj imamo na Zemlji različne časovne pasove (*pri premikanju v smeri zahod – vzhod bi morali nenehno prilagajati ure, ker pa to ni izvedljivo, so Zemljo razdelili na časovne pasove, na planetu imamo 24 časovnih pasov, širokih po 15°*),
- veš, kaj je krajevni čas (*čas, ki ga imajo kraji na istem poldnevniku*),
- veš, da v Sloveniji uporabljamo srednjeevropski čas,
- razumeš vzroke za spreminjanje dolžine dneva in noči v letu (*zaradi nagnjenosti Zemljine osi in vrtenja Zemlje*).

PREIZKUS

Za lažjo predstavitev lahko narediš preizkus. Potrebuješ globus in svetilko.

Z baterijsko svetilko posveti na globus, ga počasi zavrti in opazuj, kaj se dogaja na Zemljinem površju.

Poglej v SDZ, str. 65, skico, ki prikazuje štiri značilne trenutke dneva. Spremljaj lego Slovenije na poti Zemlje okrog lastne osi in opiši dogajanje pri nas. Na globusu si izberi označen poldnevnik, ki prečka Slovenijo. S flomastrom označi nekaj točk na njem in nekaj točk razporedi po celem globusu. Globus nato počasi zavrti ob prižgani svetilki in spremljaj spreminjanje osvetlitve globusa.

Globus zavrti in hkrati z njim zakroži okrog prižgane svetilke (pazi, da ne spreminjaš nagiba osi). Bodi pozoren na dolžino dneva in noči oz. čas trajanja osvetljenega in neosvetljenega dela globusa pri kroženju. Opaziš lahko, da se dolžina dneva in noči spreminja zaradi nagnjenosti Zemljine osi.

Še enkrat preveri svoje znanje in v zvezek pod naslov Ponavljanje in utrjevanje zapiši odgovore na spodnja vprašanja:

1. Opiši vrtenje Zemlje okoli osi.
2. Katere so posledice vrtenja Zemlje okoli osi?
3. Zakaj imamo časovne pasove?
4. Kaj predstavlja datumska meja?

UČENJE NOVE UČNE VSEBINE

Zdaj pa boš spoznal še drugo obliko gibanja našega planeta, Zemljino kroženje okoli Sonca.

V zvezek zapiši nov podnaslov: ZEMLJINO KROŽENJE OKOLI SONCA.

Prebere »Ali veš?« v SDZ-ju na str. 68.

Če imaš možnost, si oglej predstavitev na <https://www.youtube.com/watch?v=Lm6RKqFAwlg>.

Preberi »Koledar« v SDZ-ju na str. 68, v katerem boš spoznal/-a prehod iz julijanskega na gregorijanski koledar.

V SDZ pozorno preberi besedilo na strani 66, 67 in 68 ter reši nalogo 1 v SDZ-ju na str. 68.

Pomembno!

Pol leta je bolj nagnjena k Soncu severna polovica, pol leta pa južna polovica. Tako na tečajih pol leta Sonce ne vzide oz. ne zaide, kar imenujemo polarni dan oz. polarna noč. Zemlja obkroži Sonce v 365 dneh in 6 urah. Vsake 4 leta je prestopno leto, ki šteje 366 dni. Zaradi nagiba Zemljine osi je na tečajih polovico leta noč in polovico leta dan.

Reši naloge 2, 3 in 4 v SDZ-ju na str. 70.

ZAPIS

V zvezek pod zgornji naslov zapiši odgovore na vprašanja (potrudi se in odgovori s celimi povedmi):

1. Koliko časa potrebuje Zemlja, da enkrat obkroži Sonce?
2. Zakaj imamo prestopna leta?
3. Kdaj se začne in konča koledarsko leto? Koliko dni ima?
4. Kaj je polarni dan, kaj polarna noč?
5. Razloži, zakaj je na severnem polu polarni dan tedaj, ko je na južnem polarna noč.
6. Kakšne so posledice Zemljinega kroženja okrog Sonca in nagnjenosti Zemljine vrtilne nosi?

Želim ti mirno in uspešno učenje! Vesela bom vsake tvoje povratne informacije ali dodatnega vprašanja.